Праваабарончы
Веснік
№3 (52), сакавік 2015
Магілёўскі праваабарончы інфармацыйны бюлетэнь

МІКАЛАЙ ДЗЯДОК: «Я ХАЧУ СТАЦЬ АПОШНІМ АСУДЖАНЫМ ПА АРТЫКУЛЕ 411 КК»

Палітзняволены выступіў з адкрытым лістом

У адкрытым лісцу Мікалая Дзядка ў Праваабарончы цэнтр «Вясна» палітвязень звяртае ўвагу на грубыя парушэнні правоў чалавека, што знаходзіцца ў зняволенні, недахопы і перажытківі «папраўчых» устаноў, а таксама на несправядлівае пакаранне па артыкуле 411 Крымінальнага кодэкса.

Адкрыты ліст

Вітаю. Мяне клічуць Мікалай Дзядок. Звяртаюся з гэтым лістом да ўсіх, для каго словы «справядлівасць», «гуманізм» і «чалавечая годнасць» не пусты гук.

26 лютага гэтага года я быў асуджаны па частцы 1 артыкула 411 Крымінальнага кодэкса на 1 год пазбаўлення волі. Назва гэтага артыкула - «Злоснае непадпарадкаванне патрабаванням адміністрацыі папраўчай установы». Прысуд мне вынесены ў турме, за 5 дзён да заканчэння майго папярэдняга тэрміну - 4 гады 6 месяцаў. Адзначу таксама, што мне прызначана максімальнае пакаранне па гэтым артыкуле - 1 год з магчымага 1 года. У 2012 годзе па гэтым жа артыкуле быў асуджаны ўжо былы палітычны зняволены Зміцер Дашкевіч.

У чым жа складалася маё «злачынства»? У 16-ці дысцыплінарных парушэннях без малога за 2 гады знаходжання ў турме №4 і ў прыватнасці: нашэнне спартыўнага касцюма, перамовы з суседнімі камерамі і хаджэнне па камеры пасля 22 гадзін. Немалаважна тое, што за кожнае з гэтых 16-ці парушэнняў я ўжо быў пакараны ў дысцыплінарным парадку, атрымаўшы вымову або ад 5 да 10 сутак ШІЗА (штрафнога ізалятара), адседзеўшы ў штрафным ізалятары толькі ў гэтай турме 60 сутак.

Мікалай Дзядок

У Канстытуцыі, Крымінальным і Крымінальна-выканаўчага кодэксах Беларусі дэкларуецца мноства добрых прынцыпаў і правоў, але ўсе яны застаюцца затаптанымі ў гразь, пакуль у Беларусі дзейнічае артыкул 411 КК, які дазваляе адправіць чалавека ў калонію на 1 год (або на 2 - па частцы другой гэтага артыкула) за нашэнне ці не нашэнне прадмета адзення, за размову з суседам па камеры. Ці ёсць такая жахлівая і абсурдная прававая норма яшчэ дзенебудзь у свеце?!

Першапачаткова, артыкул 411 ўводзілася ў КК для барацьбы з крымінальнымі аўтарытэтамі ў месцах пазбаўлення волі і крымінальнымі «паняццямі», якія засталіся Беларусі ў спадчыну ад крымінальнага супольнасці часоў СССР. Аднак сёння крымінальныя «паняцці» практычна паўсюдна пераможаны уладай, а артыкул застаўся і ўсё больш актыўна ўжываецца да палітычных зняволеных і іншым зняволеным, якія хоць бы неяк змагаюцца за свае правы. Ужо сама фармулёўка артыкула адкрывае найвялікшую прастору для маральнага гвалту і зневажання чалавечай годнасці. Прыклад: турэмны кантралёр (наглядчык) плюе на асфальт і дае асуджанаму ў рукі швабру: «Прыбірай!». Той адмаўляецца: «Не буду!». Чатырох такіх адмоваў дастаткова для ўзбуджэння крымінальнай справы! Гэты выпадак мне распавёў адзін з асуджаных і нават калі ён у чым-то няпраўдзівы, альбо перабольшаны - усё адбываецца ў рамках закона і гэта самае страшнае. У поўнай адпаведнасці з законам зняволенага можна пасадзіць за чатыры адмовы выконваць працу, што прыніжае чалавека! І мне не вядома яшчэ ні аднаго выпадку апраўдання судом па арт. 411 КК.

Наогул, парушэнне правоў чалавека і здзекі ў беларускіх турмах дасягнулі такога размаху, што сталі сістэмай і звычкай, пра іх можна пісаць не ліст - кнігу! Але ў гэтым звароце я не магу ахапіць неахопнае і засяроджуся толькі на артыкуле 411 КК.

Такі прастор для самавольства

Працяг на 2-й старонцы

Заканчэнне. Пачатак на стар. 1

МІКАЛАЙ ДЗЯДОК: «Я ХАЧУ СТАЦЬ АПОШНІМ АСУДЖАНЫМ ПА АРТЫКУЛЕ 411 КК»

адміністрацыі турмаў і калоній ствараюць напісаныя ў МУС Правілы ўнутранага распарадку (ПУР), якія абавязаны выконваць кожны асуджаны. Аднак асуджаных ня знаёмяць з ПУР цалкам, толькі часткова, матывуючы гэта тым, што ПУР «для службовага карыстання», што не перашкаджае адміністрацыі патрабаваць іх выканання ад асуджаных. Самі ПУР складзеныя такім чынам, каб пакараць можна было любога асуджанага ў любы момант часу за такія рэчы як: няголенасць, бруднае адзенне ці абутак, не зашпілены гузік на каўняры, няправільна павітаўся ці не павітаўся з прадстаўніком адміністрацыі, не ўстаў у яго прысутнасці і многае іншае. Нярэдка акты аб парушэннях проста фальсіфікуюцца і паспрабуй потым дакажы, што твой абутак у рэчаіснасці быў чысты! За падобныя «парушэнні» працягваюць трапляць у ШІЗА, ПКТ (памяшканне камернага тыпу), пазбаўляцца спатканняў з роднымі беларускія палітычныя зняволеныя: Мікалай Статкевіч, Ігар Аліневіч, Арцём Пракапенка, Яўген Васьковіч. Прычым строгага выканання ПУР патрабуюць выключна ад тых, хто неяк «вылучаецца» - ад палітычных зняволеных і тых, хто адважваецца гаварыць начальству пра свае правы. Астатнія жывуць большменш спакойна - пакуль маўчаць. Колькі разоў я назіраў прымяненне артыкула 411 КК і заўсёды яно было помстай асуджанаму за нязломную волю, за адстойванне сваіх правоў і ніколі нічым іншым.

У афіцыйных выданнях чыноўнікі папраўчай (хоць правільней пісаць карнай) сістэмы ўвесь час паўтараюць, што ўзялі лепшае ад савецкай папраўчай сістэмы. Гэта так, калі лепшым лічыць татальнае грэбаванне да асобы, бязлітаснае падаўленне волі асуджаных, спрыянне падзелу іх на касты і ролі, выкарыстанне страху, як адзінага метаду кіравання. Пры гэтым прэзідэнт Беларусі любіць паўтараць, што Беларусь - цэнтр Еўропы. Аднак чаму тады гэты «цэнтр» груба ігнаруе ўзятыя на сябе міжнародныя абавязацельствы - хоць бы Дэкларацыю правоў чалавека, якая гарантуе чалавеку павагу яго чалавечай годнасці, права на гуманнае стаўленне да яго і справядлівы суд? У Беларусі асуджаны - бяспраўнае і залежнае істота, чый лёс цалкам утрымліваюць у руках чыноўнікі папраўчай установы і ДВП (Дэпартамента выканання пакаранняў МУС). Захочуць - пасадзяць у ШІЗА, ПКТ, на турэмны рэжым, захочуць - знізяць статус асуджанага да таго, што ён перастане існаваць для іншых як асоба (для гэтых спраў ёсць лаяльныя адміністрацыі зняволеныя, якія выконваюць кожны загад), захочуць - дададуць тэрмін пакарання. Гэта пачуццё адчаю і бяспраўя цяжка перадаць - яго трэба адчуць.

Вядома, мне вельмі хацелася б крычаць на ўвесь свет аб несправядлівасці і зло, якое здзейсніла і здзяйсняе са мной карная сістэма, але яшчэ больш я хачу стаць апошнім асуджаным па артыкуле 411 КК. Таму звяртаюся да міжнародных і беларускіх праваабарончых структурам, да ўсіх зацікаўленых у захаванні правоў чалавека міжнародным арганізацыям і да ўсіх неабыякавых людзей Беларусі з заклікам: зрабіць усё магчымае для адмены артыкула 411 КК. Так, беларускае грамадства атамізаванае, скавана страхам і канфармізмам, асобныя групы ў ім ледзь абараняюць свае эканамічныя правы, а тыя, хто спрабуе абараняць палітычныя правы падвяргаюцца бясконцым рэпрэсіям. Аднак я перакананы, што беларусы павярнуць твары і зразумеюць - «той, хто памяняў сваю волю на бяспеку, не заслугоўвае ні першага, ні другога», што калектыўная воля людзей можа прымусіць дзяржаўную машыну прыслухацца да голасу розуму і пачаць выконваць свае міжнародныя абавязацельствы.

Безумоўна, увага ўсяго свету і ў першую чаргу Еўропы сёння прыкавана да Ўкраіны, дзе людзі гінуць дзесяткамі і сотнямі і ў параўнанні з гэтым здаецца, што ўяўляюць сабой пакуты нейкіх пяці палітычных зняволеных у адносна стабільнай і галоўнае мірнай Беларусі? Аднак ўзгадаем, што і падзеі ў Украіне пачаліся шмат у чым з-за адсутнасці ў аўтарытарнай улады павагі да чалавечай годнасці, з спроб навязаць грамадству жыццё ў страху і антыдэмакратычную сістэму каштоўнасцяў. Тое ж мы назіраем і ў Беларусі, ці не праўда?

Таму я звяртаюся са сваім заклікам да вас і ўсім, у каго ёсць сілы і магчымасць паўплываць на становішча з надзеяй, што тое, што адбываецца са мной больш не адбудзецца ні з кім у Беларусі.

Мікалай Дзядок
Турма № 4
Сакавік 2015 года.

Актывіст анархісцкага руху Мікалай Дзядок быў асуджаны 27 мая 2011 судом Заводскага раёна г. Мінска па ч.2 арт. 339 КК (злоснае хуліганства) на 4,5 гады зняволення ў калоніі ўзмоцненага рэжыму. Сваёй віны актывіст на судзе не прызнаў і адмовіўся падпісваць прашэнне аб памілаванні на імя Прэзідэнта.

Падчас адбыцця пакарання ў канцы траўня 2012 г. па рашэнні начальніка Шклоўскай калоніі № 7 Мікалай Дзядок быў пераведзены ў памяшканне камернага тыпу на паўгода. Да гэтага яго неаднаразова прымушалі пісаць прашэнні аб памілаванні. За час знаходжання ў магілёўскай калоніі №15 і 17-й калоніі ў Шклове Мікалай атрымаў больш за 16 спагнанняў за розныя надуманыя парушэнні.

У лістападзе 2014 года, за 3 месяцы да заканчэння тэрміну, на Мікалая Дзядка завялі новую крымінальную справу па артыкуле 411 Крымінальнага кодэкса за «парушэнне рэжыму адбыцця пакарання». 26 лютага, за 5 дзён да завяршэння асноўнага тэрміну, Ленінскі суд Магілёва прысудзіў Мікалая Дзядка да 1 году зняволеньня ў калоніі строгага рэжыму па арт. 411 КК.

ПЕРАТРУСЫ ПАД ВЫГЛЯДАМ АГЛЯДАЎ – НЕ ТОЛЬКІ СПРАВА ЗА «ПАКЛЁП»

12 сакавіка ў Магілёве на кватэры журналіста і намесніка старшыні Беларускай сацыял-дэмакратычнай партыі (Грамада) Ігара Барысава, а таксама ў памяшканні філіі ПЦ "Вясна" супрацоўнікі міліцыі правялі агляды ў межах праверкі па заяве дырэктара ААТ "Стужка" Сяргея Пятрова аб паклёпе. У выніку з абодвух памяшканняў агулам былі канфіскаваны шэсць кампутараў, мадэмы, перыядычныя выданні і нататнік журналіста.

13 сакавіка рэдактар сайта "Наш Магілёў" Ігар Барысаў сустрэўся з праваабаронцамі і распавёў падрабязнасціператрусу, а таксама падзяліўся меркаваннямі наконт прычынаў узмацнення ціску на грамадзянскую супольнасць ў Магілёве.

"Уранку 12 сакавіка, а дакладна ў 8:55 нехта патэлефанаваў у дзверы. Гэта былі чатыры супрацоўнікі міліцыі і двое панятых, якія, паказаўшы пастанову пракурора, спрабавалі ўвайсці ў кватэру. Яны паведамілі, што я падазраюся ў тым, што здзейсніў паклёп па артыкуле 188 часткі 2 Крымінальнага кодэксу на дырэктара прадпрыемства "Стужка" Сяргея Пятрова. Паклёп знайшлі ў артыкуле размешчаным на сайце "Наш Магілёў". У артыкуле размова ішла пра тое, што дырэктар прайграў сваю кватэру і частку акцый прадпрыемства. І вось каб устанавіць, ці мае гэтае месца дачыненне да справы - неабходна зрабіць агляд маёй кватэры.

Я быў крыху здзіўлены, якім чынам яны маглі патрапіць у агульны замкнёны калідорчык, за якім усяго толькі дзве кватэры. Аказваецца, супрацоўнікі міліцыі пры гэтым выкарысталі свае звычайныя хітрыкі. Яны патэлефанавалі суседцы і прадставіўшыся жыхарамі ніжэйшага пад'езду, паведамілі, што іх залілі вадой. Суседка была таксама моцна здзіўленая, калі замест вадаправодчыка ўбачыла цэлы натоўп міліцянтаў.

Я паспрабаваў затрымаць іх на 15-20 хвілін на парозе, перапісаўшы іх прозвішчы і пасады, зрабіў выпіскі з пастановы пракурора. Мяне таксама не задаволіла, што яны прыйшлі са сваімі панятымі, прычым без пашпартоў. Я настойваў, каб прыехалі мае панятыя, а гэта людзі, якім я давяраю. Патэлефанаваў праваабаронцу Барысу Бухелю, іншым знаёмым, каб тыя прыехалі да мяне прысутнічаць пры аглядзе.

Аляксей Паўлоўскі

Аднак гэта не спыніла супрацоўнікаў міліцыі, і яны рашуча пасунуліся ў кватэру. Мне зачыталі мае правы, не пазначыўшы пры гэтым, у якім я статусе знаходжуся: падазраваны, сведка, ці яшчэ хто. Праз тры хвіліны прыехаў Аляксей Яўгенаў, які мае юрыдычную даверанасць прадстаўляць мае інтарэсы ад незалежнага прафсаюза радыёэлектроннай прамысловасці. Аднак яму таксама не дазволілі ўвайсці ў кватэру.

Затым пачаўся агляд. Спачатку забралі сістэмны блок, хаця я прасіў, каб узялі толькі вінчэстэр. Затым знайшлі два ноўтбукі, забралі мой асабісты нанатнік, маўляў, там можа ўтрымлівацца інфармацыя, якая датычыцца крымінальнай справы, якая, магчыма будзе ўзбуджана, а зараз праходзіць толькі праверка", - распавёў актывіст.

Дарэчы, паводле Ігара Барысава, адначасова праверка адбываецца і ў дачыненні да гендырэктара ОАО "Стужка" Сяргея Пятрова, каб вызначыць, ці сапраўды мелі месца факты, змешчаныя ў артыкуле "Дырэктар ААТ "Стужка" прайграў у казіно кватэру і акцыі прадпрыемства".

Напрыклад я, хоць і з'яўляюся рэдактарам сайта, але той матэрыял не размяшчаў, і не пісаў гэты артыкул; нідзе не фігуруе ні маё прозвішча, ні мае ацэнкі. Гэта пісаў зусім іншы журналіст.

У мяне спрабавалі ўзяць тлумачэнні пра з'яўленне гэтага артыкула, аднак я адмовіўся ад гэтага, спаслаўшыся на адпаведны артыкул Канстытуцыі, паколькі маю права не сведчыць супраць сябе, а зраблю гэта ў прысутнасці свайго адваката.

Прычыны такой пільнай увагі да сябе Ігару Барысаву падаюцца значна шырэй, чым проста праверка па крымінальнай справе:

"За дзейнасцю выдання "Наш Магілёў" улады назіраюць даўно і пільна. Вось ў жніўні, напрыклад, быў спынены мой аўтамабіль на дарозе "Мінск–Магілёў", канфіскаваны каля 12 тысячаў бюллютэняў і ў іх ліку наклад "Нашага Магілёва". Правахоўнікі і чыноўнікі актыўна сочаць за інфармацыяй, якая размяшчаецца на сайце. Яна вострая, крытычная і часам выклікае незадавальненне.

У свеце таго, што зараз адбываецца ў Магілеве: і вобшук у мяне на кватэры, бо па сутнасці гэта быў не агляд, а менавіта вобшук (міліцыю цікавілі розныя квіткі: за паліва, за кватэру, за тэлефон, якія яны нават хацелі перапісаць, цікавілі іх і партыйныя паперы), і вобшук у памяшканні, дзе месціцца філія Праваабарончага цэнтра "Вясна", а таксама чарговы наезд на Магілёўскі праваабарончы цэнтр, які спрабуюць зачыніць, гэта ўсё звёны аднаго ланцуга і гэты ланцуг, на маю думку, ні што іншае як набліжэнне прэзідэнцкіх выбараў".

Ігар Барысаў заключыў дамову з адвакатам на прадстаўленне ягоных інтарэсаў, каб пракансультавацца наконт далейшых крокаў у гэтай, пакуль не ўзбуджанай, справе.

У СТУДЭНТАЎ ГОРАЦКАЙ АКАДЭМІІ ЗАБРАЛІ ПАШТОЎКІ ДА ДНЯ ВОЛІ

У студэнтаў Горацкай сельгасакадэміі кіраўніцтва факультэтаў сабрала віншавальныя паштоўкі да Дня Волі. Іх сёньня ранкам раздавалі мясцовыя рупліўцы беларушчыны.

Пра тое, што паштоўкі забралі, паведамілі самі студэнты, просячы не называць іхных імёнаў. Яны сьцьвярджаюць, што ім прыгразілі праблемамі, калі не аддадуць віншаванак. Заяўлялі, што акцыя, на якой іх раздавалі, была несанкцыянаваная і незаконная.

Рэктар акадэміі Павал Саскевіч заявіў Свабодзе, што загаду забіраць у студэнтаў паштовак не было і што ён упершыню пра гэта чуе:

«Упершыню чую. У нас усё заўжды дэмакратычна робіцца. Хто гэтыя паштоўкі будзе забіраць? Мы каманды на гэты конт не давалі. Я ўпершыню сам чую, што сёньня Дзень Волі. Мы ніколі ня ўмешваемся. Акадэмія ж вялікая», — выказаў сваю пазыцыю рэктар акадэміі Павал Саскевіч.

На думку аднаго з удзельнікаў раздачы паштовак студэнтам сябра руху «За свабоду» Андрэя Юркова, нехта з кіраўнікоў асобных факультэтаў перастрахоўваецца, каб пазьбегчы для сябе праблемаў. Паводле актывіста, за ўвесь час, як у Горках ладзяцца акцыі да Дня Волі, ніколі не было, каб у студэнтаў забіралі паштоўкі і пагражалі праблемамі. У тэксьце на паштоўках, цьвердзіць Юркоў, не было крамолы, а толькі факты з гісторыі.

«Некаму захацелася, відаць, папалохаць студэнтаў. Але наўрад ці такія дзеяньні, калі яны насамрэч былі, станоўча ўспрыме студэнцкая супольнасьць, — зазначае актывіст. — Абвяшчэньне незалежнасьці Беларускай Народнай Рэспублікі — такі ж факт быў у гісторыі. Студэнт Дамарацкі вучыўся тут, і сама акадэмія паставіла яму помнік. Як гэтыя факты адмаўляць? Калі яны баяцца, што студэнты пачнуць масава хадзіць да гэтага помніка, дык што ў гэтым кепскага? Няхай ведаюць сваю гісторыю. Любая дзяржава зацікаўленая, каб у краіне жылі патрыёты. І ў нашых паштоўках няма нічога антыпатрыятычнага».

Радыё Свабода

Сайт Магілёўскага аддзялення Праваабарончага цэнтру «Вясна»:

www.mahilyowspring.org

У нумары выкарыстаныя матэрыялы ПЦ «Вясна», Радыё Свабода

Праваабарончы веснік. Магілёўскі праваабарончы інфармацыйны бюлетэнь. Распаўсюджваецца бясплатна. Наклад: 299 ас.